

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2025/109/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Эрдэнэт хот

2025 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: П.Пүрэвлхагва

Утас: 70353088 Цахим хаяг: purevlkhagvar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах

Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: В.Жавзмаа

Утас: 70357955 Цахим хаяг: javzmaav@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. «cityname»

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2025.02.21 № 56

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ХҮҮХЭД, ГЭР
БҮЛИЙН ХӨГЖИЛ, ХАМГААЛЛЫН
ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ М.БАЯНЗУЛ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хүүхэд хамгааллын тухай хууль 2024 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэн ба бүтэц, орон тоог шинэчлэн баталсан байна.

Аудитын гол асуудал

Орхон аймгийн төсвийн санхүүжилт 482.3 сая төгрөг болж өмнөх оноос 146.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн ба хамтарсан багийн зардлыг гүйцэтгэлд үр нөлөөтэй хяналт хэрэгжүүлж, үр нөлөөг сайжруулах шаардлагатай байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилт, 41 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, биелэлтийг 94.9 хувьтай үнэлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

П.ПҮРЭВЛХАГВА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>109,989,554.00</u>	<u>98,842,612.00</u>
33	АВЛАГА	15,089,117.00	15,089,117.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	15,089,117.00	15,089,117.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	94,900,437.00	83,753,495.00
351	Түүхий эд материал	65,818,944.00	64,883,102.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	65,818,944.00	64,883,102.00
354	Хангамжийн материал	29,081,493.00	18,870,393.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	100,000.00
35420	Аж ахуйн материал	27,791,493.00	18,370,393.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,290,000.00	400,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>5,282,311,451.97</u>	<u>3,426,622,499.95</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,282,311,451.97	3,426,622,499.95
392	Биет хөрөнгө	4,867,972,318.69	3,012,950,033.39
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,795,915,994.00	3,167,547,776.42
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(494,141,512.20)	(396,541,326.94)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,500,000.00	21,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,005,208.11)	(17,692,708.07)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	324,085,311.52	304,837,798.52
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(172,073,994.17)	(139,824,639.20)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	271,404,038.00	111,233,882.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(78,474,655.11)	(60,618,127.88)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	24,505,693.00	24,505,693.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,859,010.24)	(18,651,452.52)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	236,220,000.00	17,773,244.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,104,338.00)	(1,120,105.94)
393	Биет бус хөрөнгө	414,339,133.28	413,672,466.56
39301	Програм хангамж	2,350,000.00	2,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,016,666.72)	(1,683,333.44)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	413,005,800.00	413,005,800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5,392,301,005.97</u>	<u>3,525,465,111.95</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5,392,301,005.87</u>	<u>3,525,465,111.85</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,392,301,005.87	3,525,465,111.85
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,733,807,593.22	1,733,807,593.22
51101	Өмч: - төрийн	1,733,807,593.22	1,733,807,593.22
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,963,694,525.56	96,858,631.54
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,963,694,525.56	1,963,694,525.56
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(1,866,835,894.02)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,694,798,887.09	1,694,798,887.09
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,392,301,005.87</u>	<u>3,525,465,111.85</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,562,089,560.00	2,415,195,365.42
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,262,001,060.00	2,138,357,136.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	864,759,800.00	1,598,141,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	864,759,800.00	1,598,141,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	397,241,260.00	540,215,436.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,000,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	335,679,800.00	482,375,425.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	47,642,000.00	43,958,751.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,919,460.00	13,881,260.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,459,105,460.42	2,251,531,516.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,459,105,460.42	2,251,531,516.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,373,795,979.22	2,217,365,986.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	645,002,283.17	823,482,147.42
210101	Үндсэн цалин	412,138,455.19	424,198,733.00
210102	Нэмэгдэл	156,729,034.79	288,691,821.92
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	47,827,211.92	70,084,942.50
210104	Урамшуулал	28,307,581.27	40,506,650.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,448,116.70	103,676,318.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	55,548,784.61	70,995,221.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,535,162.80	8,504,637.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,228,150.23	4,401,515.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,295,195.40	3,726,671.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,840,823.66	16,048,272.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,724,857.67	40,031,095.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,146,464.48	13,063,308.11
210302	Түлш, халаалт	23,864,950.76	11,807,937.32
210303	Цэвэр, бохир ус	5,713,442.43	4,359,850.27
210304	Байрны түрээс	9,000,000.00	10,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	84,984,267.96	219,271,228.10
210401	Бичиг хэрэг	30,596,250.00	95,282,275.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,478,680.00	18,810,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,120,977.96	1,659,801.10
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,965,000.00	825,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,430,640.00	9,951,050.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	18,254,470.00	74,889,350.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	14,138,250.00	17,853,052.00
2105	Нормативт зардал	46,765,200.00	173,830,210.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	15,094,220.00	28,264,110.00
210502	Хоол, хүнс	31,670,980.00	145,566,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,157,440.00	13,949,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,000.00	-
210604	Урсгал засвар	19,142,440.00	13,949,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,388,387.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	1,388,387.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	246,771,176.30	716,298,953.46

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	244,115,626.30	713,657,303.46
210803	Даатгалын үйлчилгээ	67,500.00	86,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	41,200.00	40,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	35,550.00	35,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,110,000.00	494,850.00
210807	Газрын төлбөр	1,401,300.00	1,984,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	197,554,250.42	126,826,433.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	354,800.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,085,800.00	901,005.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	194,113,650.42	125,925,428.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	85,309,481.20	34,165,530.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,590,000.00	34,165,530.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	29,683,530.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,590,000.00	4,482,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	31,347,131.08	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,347,131.08	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	47,372,350.12	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	47,372,350.12	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	102,984,099.58	163,663,848.57
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	2,030,499,742.59
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	2,030,499,742.59
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(2,030,499,742.59)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	102,984,099.58	(1,866,835,894.02)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,262,001,060.00	2,138,357,136.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,262,001,060.00	2,138,357,136.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	864,759,800.00	1,598,141,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	864,759,800.00	1,598,141,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	397,241,260.00	540,215,436.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,000,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	335,679,800.00	482,375,425.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	47,642,000.00	43,958,751.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,919,460.00	13,881,260.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,255,381,060.00	2,110,252,136.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,255,381,060.00	2,110,252,136.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,169,574,578.80	1,576,302,303.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	645,002,283.17	823,482,147.42
210101	Үндсэн цалин	412,138,455.19	424,198,733.00
210102	Нэмэгдэл	156,729,034.79	288,691,821.92
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	47,827,211.92	70,084,942.50
210104	Урамшуулал	28,307,581.27	40,506,650.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,448,116.70	103,676,318.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	55,548,784.61	70,995,221.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,535,162.80	8,504,637.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,228,150.23	4,401,515.42

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,295,195.40	3,726,671.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,840,823.66	16,048,272.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,724,857.67	40,031,095.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,146,464.48	13,063,308.11
210302	Түлш, халаалт	23,864,950.76	11,807,937.32
210303	Цэвэр, бохир ус	5,713,442.43	4,359,850.27
210304	Байрны түрээс	9,000,000.00	10,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,588,337.96	12,729,401.10
210401	Бичиг хэрэг	2,719,200.00	3,471,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,000,000.00	1,850,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,120,977.96	1,659,801.10
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,367,000.00	825,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,381,160.00	4,923,100.00
2105	Нормативт зардал	305,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	305,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,477,400.00	15,054,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,105,300.00
210604	Урсгал засвар	22,477,400.00	13,949,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,672,387.00	-
210702	Дотоод албан томиллолт	1,672,387.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	345,556,196.30	579,547,836.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	341,860,646.30	576,822,186.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	67,500.00	86,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	41,200.00	40,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	35,550.00	35,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,150,000.00	578,850.00
210807	Газрын төлбөр	1,401,300.00	1,984,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,800,000.00	1,780,605.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	324,800.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,475,200.00	1,780,605.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	85,806,481.20	533,949,832.46
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,087,000.00	34,165,530.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	29,683,530.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,087,000.00	4,482,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	31,347,131.08	474,065,957.25
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	31,347,131.08	474,065,957.25
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	47,372,350.12	25,718,345.21
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	47,372,350.12	25,718,345.21
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>6,620,000.00</u>	<u>28,105,000.00</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,620,000.00	28,105,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,620,000.00	28,105,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,620,000.00	28,105,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	6,620,000.00	28,105,000.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(6,620,000.00)</u>	<u>(28,105,000.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.22	1,694,798,887.09	1,963,694,525.56	5,392,301,005.87
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,733,807,593.22	1,694,798,887.09	1,963,694,525.56	5,392,301,005.87
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.22	1,694,798,887.09	1,963,694,525.56	5,392,301,005.87
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.22	1,694,798,887.09	1,963,694,525.56	5,392,301,005.87
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,733,807,593.22	1,694,798,887.09	1,963,694,525.56	5,392,301,005.87
D08	Тайлант үеийн үр дүн			(1,866,835,894.02)	(1,866,835,894.02)
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,733,807,593.22	1,694,798,887.09	96,858,631.54	3,525,465,111.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,603,940,700.00	1,124,075,742.75	479,864,957.25	70.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,603,940,700.00	1,124,075,742.75	479,864,957.25	70.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,558,546,600.00	1,093,368,712.75	465,177,887.25	70.15
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,013,854,600.00	692,266,593.32	321,588,006.68	68.28
210101	Үндсэн цалин	596,183,200.00	414,763,613.98	181,419,586.02	69.57
210102	Нэмэгдэл	343,096,800.00	169,792,886.84	173,303,913.16	49.49
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,956,300.00	67,825,942.50	(52,869,642.50)	453.49
210104	Урамшуулал	59,618,300.00	39,884,150.00	19,734,150.00	66.90
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	126,732,000.00	87,340,997.63	39,391,002.37	68.92
210201	Тэтгэврийн даатгал	86,177,900.00	59,841,899.04	26,336,000.96	69.44
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,138,500.00	7,192,482.10	2,946,017.90	70.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,069,200.00	3,460,041.04	1,609,158.96	68.26
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,069,300.00	3,369,315.09	1,699,984.91	66.47
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,277,100.00	13,477,260.36	6,799,839.64	66.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67,523,500.00	29,231,095.70	38,292,404.30	43.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,670,200.00	13,063,308.11	5,606,891.89	69.97
210302	Түлш, халаалт	28,997,300.00	11,807,937.32	17,189,362.68	40.72
210303	Цэвэр, бохир ус	19,856,000.00	4,359,850.27	15,496,149.73	21.96
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	13,019,000.00	12,549,401.10	469,598.90	96.39
210401	Бичиг хэрэг	3,471,500.00	3,471,500.00	-	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,865,700.00	1,850,000.00	15,700.00	99.16
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,929,900.00	1,659,801.10	270,098.90	86.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, мэрэгчдийн ариутгал	827,900.00	645,000.00	182,900.00	77.91
210406	Бага үнэтэй, элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,924,000.00	4,923,100.00	900.00	99.98
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	33,099,700.00	33,093,220.00	6,480.00	99.98
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	26,180,300.00	26,180,300.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	6,919,400.00	6,912,920.00	6,480.00	99.91
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	302,537,100.00	237,106,800.00	65,430,300.00	78.37
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	299,713,100.00	234,429,550.00	65,283,550.00	78.22
210803	Даатгалын үйлчилгээ	233,100.00	86,400.00	146,700.00	37.07
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	40,400.00	40,400.00	-	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	35,500.00	35,500.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	578,900.00	578,850.00	50.00	99.99
210807	Газрын төлбөр	1,936,100.00	1,936,100.00	-	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,780,700.00	1,780,605.00	95.00	99.99
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,780,700.00	1,780,605.00	95.00	99.99
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,394,100.00	30,707,030.00	14,687,070.00	67.65
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,394,100.00	30,707,030.00	14,687,070.00	67.65
213208	Хөдөө орон нутаг тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38,123,600.00	29,683,530.00	8,440,070.00	77.86
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,270,500.00	1,023,500.00	6,247,000.00	14.08
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,603,940,700.00	1,598,141,700.00	5,799,000.00	99.64
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,603,940,700.00	1,598,141,700.00	5,799,000.00	99.64
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,603,940,700.00	1,598,141,700.00	5,799,000.00	99.64
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	46.00	30.00	16.00	65.22
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	27.00	19.00	8.00	70.37
620003	Үйлчлэх ажилтан	18.00	10.00	8.00	55.56
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	46.00	30.00	16.00	65.22
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	18.00	10.00	8.00	55.56
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	28.00	20.00	8.00	71.43

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	514,497,090.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	511,817,090.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	508,358,590.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	131,215,554.10
210101	Үндсэн цалин	9,435,119.02
210102	Нэмэгдэл	118,898,935.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,259,000.00
210104	Урамшуулал	622,500.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,335,320.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,153,321.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,312,155.53
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	941,474.38
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	357,356.37
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,571,012.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,800,000.00
210304	Байрны түрээс	10,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	180,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,386,680.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	350,000.00
210604	Урсгал засвар	7,036,680.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	342,441,036.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	342,392,636.00
210807	Газрын төлбөр	48,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,458,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,458,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,458,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,680,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,680,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	2,680,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	540,215,436.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	540,215,436.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	482,375,425.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	43,958,751.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	13,881,260.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 28,249.0 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 28,249.0 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн тайлан, тодруулгыг зөрүүтэй тайлагнаж, тохируулаагүй болон албан хаагчдын цалингийн өрийг суутгаагүй зэрэг нь УСНББОУС 1, 2 болон аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй санхүүгийн тайлан, тодруулгад тус тус залруулав.

Аудитаар нийт 12,919.1 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 12,919.1 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага болон 2 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар залруулаагүй зөрчилтэй асуудлаас 12,919.1 мянган төгрөгийн материаллаг зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын дүнгээс бага байгаа тул өөрчлөлтгүй дүгнэлт өгсөн болно.

3.1 Албан шаардлага

Орон нутгаас санхүүжүүлсэн хамтарсан багийн зардлыг зарцуулахдаа бэлэг, хүнсний багц хэлбэрээр тарааж, зарим багууд зорилтот бүлгийн иргэдэд зарцуулаагүй байхад хяналт хэрэгжүүлээгүй болон цалингийн зардлаас үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулан 12,919.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг олгосон зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх 3 албан шаардлага хүргүүлэв.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Ашиглагдахгүй он удаан жил болсон, үлдэх өртөггүй 117,363,883 төгрөгийн анхны өртөгтэй үндсэн хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлүүлээгүй байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4.5-д эвдэрсэн, гэмтсэн, чанар байдлаа алдсанаас хэрэгцээнд тохирохгүй болсон тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишгээс хэт өндөр үнээр авсан, хэт доогуур үнээр борлуулсан үндсэн хөрөнгө, түүхий эд, бараа материалын үнэ бүхий зүйлийн жагсаалтыг илрүүлж гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлэх буюу данснаас хасуулах тухай саналаа тавих" гэж заасантай нийцэхгүй, аудитын үнэлгээ ба хуваарилалт, толилуулга, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж 1: Эрх бүхий албан тушаалтан, байгууллагаар хөрөнгө актлах болон дахин үнэлэхтэй холбоотой асуудлыг шийдвэрлүүлж, хэрэгжүүлж ажиллах.

2. Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт

Илрүүлэлт: Санхүүгийн программын үйл ажиллагаа НББ-ийн бодлогын баримт бичгийн заалттай нийцэхгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 18.2-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана" гэж заасантай нийцэхгүй, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж 2: Дээд шатны төсвийн захирагчид байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, мөрдөж ажиллах саналаа хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх.

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ХГБХХ Газар	3	28,249.0	1	144.0	2	28,105.0	3	28,249.0				
Дүн	3	28,249.0	1	144.0	2	28,105.0	3	28,249.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
ХГБХХ Газар	5	12,919.1			3	12,919.1	2						
Дүн	5	12,919.1			3	12,919.1	2						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Дүн										
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил										
Дүн										
Нийт дүн										

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
НИЙТ		1	1			1			